

ДЕКЛАРАЦИЈА ИЗ РИЈА

Врховне ревизорске институције (ВРИ) раде у јавном интересу.

Окупљајући се на XXIV Међународном конгресу врховних ревизорских институција (INCOSAI) у Рио де Жанеиру, Бразил, INTOSAI заједница је:

- разматрала одговор ВРИ на ванредне ситуације, промјениво окружење и ризике који се појављују;
- препознала потенцијал за даљње подстицање и јачање INTOSAI-јевог глобалног гласа;
- нагласила важност принципа и стандарда ревизије који усмјеравају ВРИ да се позиционирају у свом екосистему одговорности како би пружиле квалитетан рад који додаје вриједност;
- потврдила предности даљње сарадње ВРИ са тијелима INTOSAI-ја и заинтересованим странама;
- одобрила INTOSAI-јев Стратешки план 2023–2028. године.

Предусретљивост ВРИ

INTOSAI препознаје да ефекти климатских промјена и других ванредних ситуација, као што су природне катастрофе и катастрофе узроковане људским дјеловањем, финансијске кризе и пандемије, представљају изазов врховним ревизорским институцијама да надзиру своје владе и грађане како би им помогле да се припреме и одговоре на ванредне ситуације.

Хитне ситуације такођер могу утицати на способност ВРИ да обављају свој посао. У новије вријеме хитни случајеви, као и повећана сложеност субјеката који се ревидирају, навели су ВРИ да брзо прилагоде своје пословање. Идентифицирањем научених лекција, примјеном најбољих пракси и сарадњом са INTOSAI-јем и вањским партнерима ВРИ могу побољшати своју предусретљивост.

Заједнички рад у INTOSAI-ју може помоћи ВРИ да се суоче с овим изазовима и на тај начин изграде повјерење јавности путем алата, подршке и савјета. Глобални глас INTOSAI-ја може помоћи ВРИ да сарађују како би осигурале да се важне поруке чују и изван ревизорске заједнице и утичу на доносиоце одлука.

Положај који ВРИ заузимају у институционалном и правном простору сваке земље даје им јединствену позицију да креирају и одржавају ефективне циклусе учења и институционалног развоја у јавном сектору.

Свијет се брзо мијења због многих фактора, укључујући утицај дигитализације и друге информатичке револуције. ВРИ морају бити агилне у одговарању на ове изазове како би остале релевантне.

Јачање глобалног гласа INTOSAI-ја

INTOSAI-јев глобални глас је стратегија за комуницирање о нашим вриједностима, резултатима и утицају. Да би се он проширио, ова стратегија има за циљ јачање институционалних односа и повећање учинковитости комуникације између INTOSAI-ја и ВРИ, као и са међународним организацијама и друштвом. Један од циљева је преношење резултата рада ВРИ на теме од велике важности. Стога INTOSAI промовише повећану међународну свијест о доданој вриједности рада ВРИ. Чинећи то, помаже у јачању легитимитета ВРИ у свакој земљи и доприноси учинковитом циклусу оснаживања у правцу повећане одговорности и доброг управљања.

Глобални глас INTOSAI-ја односи се на искориштавање колективног збора гласова укоријењених у раду ВРИ у њиховим земљама, с фокусом на важну улогу коју ВРИ имају у рјешавању националних, регионалних и глобалних изазова.

ВРИ раде у простору који се динамично развија и имају све снажније и релевантније поруке које могу подијелити с другима. INTOSAI-јева тијела и регионалне организације могу појачати ове гласове у подршци већој одговорности, транспарентности и добром управљању, уз јачање партнерстава за побољшање јавног управљања.

INTOSAI препознаје да је вријеме да даље надограђује свој потенцијал. Ово постаје могуће како због релевантног посла који ВРИ обављају тако и због његове поузданости, употребом заједничких стандарда који подржавају квалитет и упоредивост тог посла.

Важност основних принципа

Кључ за максимизирање потенцијала INTOSAI-јевог глобалног гласа и одговора ВРИ је да оне учинковито функционишу. Принципи утврђени у узастопним декларацијама INCOSAI-ја и другим кључним INTOSAI-јевим документима пружају основу за олакшавање еволуције INTOSAI-ја и ВРИ.

INCOSAI посебно наглашава важност независности, транспарентности и професионалног резултата.

Независност

Независност ВРИ је фундаментална за стварање објективних, а самим тим и кредибилних ревизија и других професионалних резултата, како би се остварио неопходан утицај.

ВРИ имају користи од независности утемељене и загарантоване уставом или другим правним инструментом. ВРИ такођер имају користи од одговарајуће широког мандата у смислу обима њихове покривености ревизијом и врсте посла који могу обављати. Адекватан мандат је посебно важан за ВРИ које раде у сложеним и изазовним ситуацијама.

Транспарентност

Јасна и правовремена комуникација са заинтересованим странама о њиховој улози, мандату и резултатима њиховог рада може помоћи ВРИ да буду ефективне. Заједно, ово се може побољшати кроз INTOSAI-јев глобални глас.

ВРИ граде кредибилитет и повјерење у своје резултате тако што су транспарентне и одговорне у својим активностима.

Професионални резултати

Независне ревизије владиних операција које врше ВРИ значајно доприносе одговорности јавног сектора у коришћењу јавних ресурса.

ВРИ одржава своју професионалну изврсност кроз стратешки приступ ревизорским компетенцијама, заснован на опсежном учењу и размјени знања.

Квалитет овог рада треба бити подржан примјеном јасних, релевантних и чврстих професионалних стандарда, као што је INTOSAI-јев Оквир професионалних изјава.

Извјештавањем о својим ревизорским налазима и давањем практичних препорука за побољшање, резултати ВРИ пружају основу онима који су задужени за управљање јавним сектором да предузму корективне мјере и на тај начин унаприједи управљање.

Како ВРИ могу побољшати своју сарадњу са заинтересованим странама

Подстицање учинковитијег глобалног гласа и одговора на промјењиво окружење и нове ризике захтијева од ВРИ да побољшају начин рада и сарађују са заинтересованим странама.

ВРИ сарађују кроз INTOSAI тијела и регионалне организације, које пружају средства за интеракцију, размјену идеја и знања.

Посебно, INTOSAI:

- ради заједнички, користећи вјештине, знање и стручност у цијелој заједници;
- даје ВРИ глобални глас за подизање свијести о ризицима, изазовима и достигнућима;
- комбинује знање и искуство како би својим глобалним гласом утицао на друге;
- подржава своје чланице ВРИ путем стандарда, развоја капацитета и размјене знања;
- осигурава да је релевантан и да даје одговор на свијет који се мијења и потребе својих чланица;
- учинковито користи технологију за ангажовање, интеракцију и комуникацију;
- остаје свјестан свог утицаја на животну средину;
- потврђује своју посвећеност Циљевима одрживог развоја.

У заједничком раду унутар INTOSAI заједнице ВРИ сарађују са интегритетом, инклузивношћу и с намјером да никог не оставе иза себе. Успјех INTOSAI-ја зависи од посвећености његових чланица.

Закључак

INTOSAI заједница окупила се у Рио де Жанеиру, Бразил, у новембру 2022. године на XXIV INCOSAI-ју, и позвала INTOSAI да настави свој рад тако што ће:

- одговарати на промјењива окружења, нове ризике и глобалне изазове, те с тим у вези обављати релевантан посао;
- препознавати позитиван потенцијал INTOSAI-ја у испуњавању свог глобалног гласа на основу резултата његовог рада;
- реafirмирати важност принципа који усмјеравају ВПИ да се организују у оквиру својих екосистема одговорности, квалитетно раде и сарађују са заинтересованим странама и међусобно;
- • наставити подстицати још бољу сарадњу са заинтересованим странама како би се унаприједио рад ВПИ и INTOSAI-ја.

Поред тога, INTOSAI заједница је:

- позвала сва INTOSAI тијела, регионалне организације и вањске партнере да подрже јачање утицаја INTOSAI-ја;
- потврдила релевантност ВПИ у доприносу учинковитог функционисања влада и подршке њиховим становницима током ванредних ситуација.